

Досегашните наблюдения на специализираните органи показват, че:

1. Единствен източник на масивно обгазяване с хлор, азотни окиси и минерални киселини се явява построеният на съгледна територия химически комбинат.

2. Съществува трайно замърсяване на въздуха в град Русе с вредни за здравето концентрации на замърсители.

3. Градът се замърсява в ранните часове на деня — от 3,30 до 7,30 часа.

4. Доказва се значително неблагоприятно въздействие върху хората със сумарен ефект на замърсители в атмосферния въздух.

5. Съществува реална опасност от настъпване на обгазяване с по-високи концентрации на вредности, които могат да доведат до масово отравяне на населението.

* * *

От началото на 1982 г. до 1985 г. не е акцентувано на статистика, тъй като се е

ЗАКЛЮЧЕНИТЕ

КАСИ

предполагало, че това положение ще се промени.

Независимо от това са извършени общо 113 проби от обгазявания, в които е констатирана концентрация на хлор от 1 до 14 пъти над пределната допустима норма и от 1 до 40 пъти превишаване на допустимите норми за концентрация на минерални киселини.

Това не е точният брой обгазявания, тъй като проби не са вземани редовно. Не са включени и обгазяванията в часовете през нощта, когато също не са вземани проби, а газовете са били с висока концентрация.

За първите 8 месеца на 1986 г. са извършени 34 изследвания, чрез които е установена средна концентрация на обгазяването както следва:

— хлор — 0,117 мг/куб. м [допустима норма 0,100 мг/куб. м, като в чистия въздух въобще не трябва да има];

— минерални киселини — от 0,010 мг/куб. м до 0,039 мг/куб. м [допустима норма — 0,006 мг/куб. м];

По години обгазяването е както следва:

— 1982 г. — 26 пъти са регистрирани обгазявания [концентрацията е 3 пъти над нормалното количество];

— 1983 г. — 33 пъти [концентрацията е 8 пъти над нормалното количество];

— 1984 г. — 56 пъти [концентрацията е 9,7 пъти над нормалното количество];

— 1985 г. — 47 пъти [концентрацията е 13 пъти над нормалното количество];

— 1986 г. до 12. IX. — 52 пъти [концентрацията е 6 пъти над нормалното количество].

През последните месеци зачестиха случаите на неприятели, невъздържани отрицателни изказвания сред жителите на околния град.

Обгазяванията и последиците за здравето на хората са предмет на ежедневни коментари и изказвания, че „... трябва да се вземат мерки“.

Правени са опити за написване на лозунги против замърсяването на въздуха. Доловена е закана, че подобен лозунг трябва да бъде изписан и на сградата на ОК на БКП. Същевременно сред населението е налице готовност да се събират средства [до 50 лв.], които да се използват за нормализи-

ПРОГОВАРЯТ

ране на положението. Изразява се готовност и за доброволен труд със същата цел.

Доловени са и коментари за намерения на много семейства да се изселат от околния град.

Независимо от факта, че по принцип недоволството е насочено към румънските власти, които не вземат мерки за нормална експлоатация на химическите съоръжения и инсталации, социалното напрежение е факт, който, ако не се вземат мерки на високо ниво и от наша страна, може за в бъдеще да бъде манипулиран и да се стигне до отрицателни настроения с политическа окраска.

Из сигнални записки на ОУ на МВР от май 1984 г. и IX. 1986 г. до МВР, ОК на БКП и ИК на ОНС

[Б. р. В извадките не са фиксирани краткотрайните обгазявания с по-ниски концентрации, тъй като денонощното наблюдение на замърсяването на въздуха над град Русе започва едва през 1988 г.].

